

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci **žalobce L. H.**, proti **žalovanému Odvolacímu finančnímu ředitelství**, se sídlem Masarykova 31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2013, č. j. 20917/13/5000-14304-605186,

t a k t o :

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému se náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2013, č. j. 20917/13/5000-14304-605186.

I. Podstata věci

Žalovaný napadeným rozhodnutím změnil rozhodnutí Finančního úřadu v Třebíči ze dne 14. 3. 2012, č. j. 48950/12/330912700213, č. j. 49019/12/330912700213, č. j. 49043/12/330912700213, č. j. 49066/12/330912700213, kterými byla žalobci za zdaňovací období 1., 2., 3. a 4. čtvrtletí 2008 doměřena daň z přidané hodnoty a penále. Žalovaný prvostupňová rozhodnutí změnil podle § 116 odst. 1 písm. a) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), a podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty ve znění účinném pro rok 2008.

Žalovaný dospěl ke stejnému závěru jako finanční úřad (dále jen „správce daně“), že žalobce neoprávněně zahrnul do daňových výdajů za rok 2008 výdaje na základě kopií daňových dokladů na nákup elektromateriálu od společnosti ELVO, a. s., neboť žalobce dostatečně neprokázal nárok na uplatnění daňového odpočtu ve smyslu § 73 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty.

Tyto závěry nyní žalobce napadá podanou žalobou.

II. Shrnutí žaloby

Žalobce v žalobě namítá, že žalovaný nesprávně posoudil a provedl důkazy. Poukazuje na to, že předložil originály faktur vystavené společností ELVO a. s., které obsahují veškeré zákonné náležitosti. Žalobce dále namítá, že svědek J. S. nebyl oprávněn za společnost ELVO a. s. vůbec jednat. Přesto žalovaný k výpovědi tohoto svědka přihlížel. Žalobce poukazuje též na to, že zákon nestanoví povinnost uvádět stav a množství materiálu ke konci daňového období (takový požadavek plyne z metodického pokynu Ministerstva financí). Pokud tedy žalovaný uvádí, že stav materiálu a zboží nekorespondoval se stavem zásob, jedná se o argument nezákonný. Podle žalobce s věcí nijak nesouvisí skutečnost, že žalobce jako zaměstnanec ukončil pracovní poměr se společností ELVO a. s. (výpověď dal žalobce). Žalovaný podle žalobce pochybil také v tom, že se nevypořádal s tím, že Z. S. neměla plnou moc, která by ji opravňovala za společnost ELVO a. s. jednat, ani s rozpory v její výpovědi.

Žalovaný řádně neodůvodnil neprovedení žalobcem navrženého důkazu – výsledku tvůrce programu, který používala společnost ELVO a. s. k vystavování faktur. To samé je pak třeba uvést, pokud šlo o žalobcův návrh na výslech pracovníka společnosti ELVO a. s., který faktury v rozhodnou dobu vystavoval. Žalovaný se řádně nevypořádal ani s existencí dobropisu společnosti ALCOMA s. r. o. Podle žalobce tento dobropis nesplňuje náležitosti dobropisu, žalobce jeho originál nikdy neviděl, nepodepsal jej. Žalovaný nezohlednil ani žalobcovu námitku proti výsledku jeho bývalé manželky. Ta žalobce svoji výpověď chtěla poškodit. Ona byla tím, kdo kontrolu finančního úřadu vyvolal. Žalobce upozornil také na to, že s ohledem na spory o výživné, které s bývalou manželkou vede, je v zájmu manželky, aby žalobcovy

příjmy vypadaly jako vysoké. Žalovaný se nevypořádal ani s otázkou razítek, která se měla používat na pobočce v Třebíči. Rovněž nijak neřešil skutečnost, že správce daně nevrátil převzaté doklady ve smyslu § 82 odst. 4 daňového řádu. A nezohlednil ani to, že správce daně jednal s osobami „údajně zastupujícími právnickou osobu“, aniž by se tyto osoby prokázaly řádnou plnou mocí. Žalovaný porušil též § 8 odst. 1 trestního řádu, neboť neoznámil orgánům činným v trestním řízení, že se žalobcova bývalá manželka a J. S. dopustili trestného činu pomluvy.

Na základě výše uvedených argumentů se žalobce domáhá zrušení napadeného rozhodnutí. Žalobce setrval na svém procesním stanovisku po celou dobu řízení před soudem.

III. Shrnutí procesního stanoviska žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření plně odkazuje na obsah napadeného rozhodnutí a argumenty v něm uvedené.

Žalobu proto navrhuje zamítnout jako nedůvodnou a na svém procesním stanovisku setrval během celého řízení před soudem.

IV. Právní posouzení věci

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – dále jen „s. ř. s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), přičemž se jedná o žalobu přípustnou (§ 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).

Soud napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Rozhodoval přitom bez nařízení jednání za splnění podmínek podle § 51 odst. 1 s. ř. s.

O žalobě soud rozhodoval přednostně (mimo pořadí věcí), neboť skutkově a právně obdobný spor týchž účastníků soud rozhodoval dne 29. 5. 2014, ve věci sp. zn. 62 Af 32/2013. Souvislost dané věci s věcí vedenou pod sp. zn. 62 Af 32/2013 je podle zdejšího soudu závažným důvodem pro přednostní projednání a rozhodnutí věci podle § 56 odst. 1 s. ř. s.

Spornou otázkou v právě posuzované věci je, zda žalobce dostatečně prokázal existenci zdanitelného plnění, ve vztahu k němuž uplatnil nárok na daňový odpočet ve smyslu § 73 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty.

Podle § 72 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty v rozhodném znění má plátce nárok na odpočet daně, pokud přijatá zdanitelná plnění použije pro uskutečnění své ekonomické činnosti. Nárok na uplatnění odpočtu daně vzniká dnem, ke kterému vznikla povinnost přiznat daň na výstupu.

Podle § 73 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty v rozhodném znění prokazuje plátcе nárok na odpočet daně daňovým dokladem, který byl vystaven plátcem a byl zaúčtován podle zvláštního právního předpisu (zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví), popřípadě evidován podle § 100 zákona o dani z přidané hodnoty u plátců, kteří nevedou účetnictví.

Břemeno důkazní tedy leží na daňovém subjektu. Podle § 92 odst. 3 a 4 daňového řádu prokazuje daňový subjekt všechny skutečnosti, které je povinen uvádět v řádném daňovém tvrzení, dodatečném daňovém tvrzení a dalších podáních. Pokud to vyžaduje průběh řízení, může správce daně vyzvat daňový subjekt k prokázání skutečností potřebných pro správné stanovení daně, a to za předpokladu, že potřebné informace nelze získat z vlastní úřední evidence (stejná právní úprava byla obsažena i v dříve účinném zákoně o správě daní a poplatků, konkrétně v § 31 odst. 9 tohoto zákona).

Tento institut vyložil například Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 1.6.2005, sp. zn. IV. ÚS 29/05, publ. N 113/37 Sb. NU 463, dostupném na www.nalus.usoud.cz: „*Ve sféře provádění důkazů má informační autonomie odraz v zásadě, podle níž nese důkazní břemeno k prokázání určité skutečnosti ten, kdo tuto skutečnost tvrdí. Tato zásada je zachována rovněž v daňovém řízení, ačkoliv v modifikované podobě, neboť na rozdíl od jiných druhů řízení, v nichž je věcí svobodné vůle jednotlivce, zda určité skutečnosti v řízení tvrdí a uvádí či nikoliv, stíhá v daňovém řízení daňový subjekt rovněž povinnost tvrzení (v podobě daňového přiznání). Nicméně, také v daňovém řízení se vztahuje důkazní břemeno pouze k prokázání skutečností tvrzených (uvedených) daňovým subjektem v daňovém přiznání, resp. skutečností, jež je daňový subjekt povinen uvést v daňovém přiznání, tedy skutečností vázících se výlučně k daňové povinnosti subjektu.*“

Tím, že žalobce uvedl daňově uznatelné výdaje v daňovém přiznání k dani z přidané hodnoty za předmětná zdaňovací období, stíhala jej povinnost prokázat existenci zdanitelného plnění. Žalovaný v napadeném rozhodnutí, stejně jako správce daně v dodatečném platebním výměru vydaném na základě konané daňové kontroly, dospěl k závěru, že žalobce tuto povinnost nesplnil.

Unesení důkazního břemene se však nevztahuje toliko k předložení bezvadných účetních dokladů, čímž žalobce argumentuje v žalobě. Samotný daňový doklad (faktura), byť by obsahoval všechny zákonné náležitosti, nijak neprokazuje, že fakticky došlo k uskutečnění platby a k plnění uvedenému na faktuře. Takový doklad nemůže být použit jako důkaz o uskutečnění toho, co je v něm deklarováno, není-li prokázáno, že k uskutečnění plnění fakticky došlo. Daň či nárok na odpočet daně nemají základ ve formálním dokladu, ale v existenci zdanitelného plnění. Jak již uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 25.10.2006, sp. zn. 2 Afs 7/2006, dostupném na www.nssoud.cz: „*Prokazuje-li daňový subjekt nárok na nadměrný*

odpočet daně z přidané hodnoty formálně bezvadným daňovým dokladem, ale o faktickém stavu jsou pochybnosti, je součástí důkazní povinnosti daňového subjektu prokázání existence zdanitelného plnění“.

Důkazní břemeno je sice limitováno co do času a rozsahu zkoumané daně, není však limitováno co do charakteru předkládaných důkazních prostředků, jak je ostatně uvedeno v § 93 odst. 1 daňového řádu, podle něhož je možno v řízení použít všech důkazních prostředků, jimiž lze osvědčit skutečnosti rozhodné pro správné stanovení daně. Toto ustanovení však nelze v žádném případě chápat k tíži daňového subjektu, právě naopak. Je tedy nespornou povinností daňového subjektu prokázat vše, co uvede v daňovém přiznání. Jakým způsobem tak učiní, je přitom zásadně na něm. Jak bylo uvedeno výše, daňový subjekt není ničím omezen v tom smyslu, že by mu bylo uloženo, jaké důkazy či důkazní návrhy v daňovém řízení k prokázání svých tvrzení předloží. Je přitom zřejmé (a právě posuzovaná věc to potvrzuje), že ne vždy k prokázání tvrzení bude postačovat, pokud daňový subjekt předloží toliko doklady, které mu zákon ukládá vyhotovovat a uchovávat. Záleží tedy na daňovém subjektu, jaké doklady ponechá ve své dispozici, vždy však musí být schopen prokázat veškeré skutečnosti, které v daňovém přiznání tvrdí. Byť by tedy zákon nestanovil povinnost uvádět stav a množství materiálu ke konci daňového období, jak namítá žalobce, disponoval-li by žalobce takovou evidencí, mohl by tím prokázat, že deklarované zboží skutečně nakoupil. Pokud takovou evidencí nedisponuje, svoje důkazní břemeno v tomto směru neunesl. Naopak jestliže stav materiálu a zboží nekorespondoval se stavem zásob, jak uvádí žalovaný, jedná se o skutečnost, která nasvědčuje tomu, že žalobce předmětné zboží nenakoupil.

Žalobce měl tedy prokázat, že uskutečnil zdanitelná plnění, která uvedl v daňových přiznáních, tedy že skutečně nakoupil tvrzené zboží od společnosti ELVO a. s. za jím deklarované ceny. Žalobce uskutečnění plnění prokazoval kopiemi dokladů. Poté, co k výzvě správce daně předložil originály těchto dokladů, zjistil správce daně, že předložené originály se od původně předložených kopií liší. Správce daně následně vyslechl D. P., jehož podpis měl být na většině dokladů za společnost ELVO a. s. uveden. D. P. však popřel, že by tyto doklady podepsal. Dále uvedl, že pracoval ve společnosti ELVO a. s. v pobočce v Třebíči jako skladník fakturant a žalobce zde v roce 2008 působil na pozici ředitele pobočky. Oba dva vystavovali faktury. Uvedl také, že software umožňoval tisk dodejek za hotové i dodatečně.

Pokud žalobce namítá, že svědek J. S. nebyl oprávněn za společnost ELVO a. s. vůbec jednat, je třeba poukázat na to, že J. S. nebyl vyslechnut jako svědek, ale vystupoval za společnost REXEL CZ s. r. o., která byla jakožto nástupnická společnost společnosti ELVO a. s. vyzvána k předložení určitých listin. Je sice pravdou, že se J. S. ve věci vyjádřil, nicméně z napadeného rozhodnutí plyne, že správce daně z tvrzení, která k věci uvedl J. S. (mj. i ke skutečnostem týkajícím se ukončení žalobcova pracovního poměru u společnosti ELVO a. s. a důvodů tohoto

ukončení), při rozhodování nevycházel (str. 32 a 33 napadeného rozhodnutí). Z tohoto důvodu je tedy nepodstatné zabývat se touto žalobní námitkou, neboť i kdyby byla shledána důvodnou, nemohla by mít jakýkoli vliv na výrok napadeného rozhodnutí.

Pokud žalobce namítá, že se žalovaný nevypořádal s tím, že Z. S. neměla plnou moc, která by ji opravňovala za společnost ELVO a. s. jednat, ani s rozpory v její výpovědi, nelze s ním souhlasit. Výpovědi Z. S. se žalovaný věnuje na str. 26 napadeného rozhodnutí. Podrobně se zde vypořádává jak se skutečnostmi, které při výsledku uvedla, tak s tím, že jako hlavní účetní společnosti REXEL CZ s. r. o. nemusela disponovat žádným zmocněním od společnosti ELVO a. s., neboť v daňovém řízení nevystupovala jménem společnosti ELVO a. s., nýbrž vypovídala jako svědek o skutečnostech, které jí byly známy.

Se žalobcem nelze souhlasit ani v tom, že žalovaný řádně neodůvodnil neprovedení žalobcem navrženého výsledku pracovníka společnosti ELVO, a. s., který faktury v rozhodnou dobu vystavoval. Žalovaný na str. 27 napadeného rozhodnutí uvedl, že v rozhodnou dobu vystavoval faktury vedle žalobce D. P., kterého dvakrát vyslechl. Na téže straně napadeného rozhodnutí se žalovaný dostatečně vypořádal s neprovedením důkazu výsledkem tvůrce programu, který používala společnost ELVO a. s. k vystavování faktur. Na str. 28 je pak vypořádána námitka týkající se razítek používaných na pobočce v Třebíči. Na str. 29 napadeného rozhodnutí se pak žalovaný věnoval námitce, že správce daně jednal s osobami „údajně zastupujícími právnickou osobu“, aniž by se tyto osoby prokázaly řádnou plnou mocí. Soud nemůže se žalobcem souhlasit ani v tom, že se žalovaný řádně nevypořádal s existencí dobropisu společnosti ALCOMA s. r. o. Touto otázkou se žalovaný podrobně zabýval na str. 29 až 32 napadeného rozhodnutí, kde se detailně věnoval i existenci a důvodnosti vystaveného dobropisu.

Soud přitom se závěry žalovaného obsaženými v napadeném rozhodnutí souhlasí. S ohledem na podrobné a obsáhlé vypořádání odvolacích námitek v napadeném rozhodnutí a na stručnost žalobních námitek, které se omezují toliko na tvrzení, že se žalovaný s odvolacími námitkami nevypořádal dostatečně, odkazuje soud na vypořádání námitek obsažené v odůvodnění napadeného rozhodnutí.

Soud se neztotožňuje ani se žalobní námitkou, že žalovaný nezohlednil žalobcovo tvrzení, že jeho bývalá manželka není nestrannou. Žalovaný toto tvrzení vypořádal na str. 28 napadeného rozhodnutí, přičemž uvedl, že „výpověď“ bývalé manželky žalobce nebyla vyhodnocena jako důkaz“. Soud k tomu pouze dodává, že výrok napadeného rozhodnutí není postaven na výpovědi žalobcovy exmanželky, ale na tom, že žalobce neprokázal uskutečnění zdanitelného plnění, které vykazoval ve svém účetnictví.

Pokud žalobce namítá, že správce daně nevrátil převzaté doklady ve smyslu § 82 odst. 4 daňového řádu a že žalovaný porušil § 8 odst. 1 trestního řádu, neboť

neoznámil orgánům činným v trestním řízení, že se žalobcova bývalá manželka a J. S. dopustili trestného činu pomluvy, jedná se o námitky, které by ani v případě své důvodnosti nemohly mít žádný vliv na výrok napadeného rozhodnutí. Vzhledem k tomu se jimi soud nezabýval.

V. Závěr

Zdejší soud tedy dospěl ke stejnému závěru jako žalovaný, a to že žalobce v předmětné věci neunesl důkazní břemeno a neprokázal uskutečnění zdanitelného plnění, neboť uskutečnění zdanitelného plnění prokazoval toliko předložením dokladů, jejichž kopie se lišily od originálů, navíc osoba, jež měla za společnost ELVO a. s. většinu dokladů podepsat, toto popřela. Žalovaný tedy nepochybil, pokud u těchto plnění neuznal nárok na odpočet daně z přidané hodnoty za oprávněný.

Soud tak uzavírá, že žalovaný aplikoval správný právní předpis a v jeho rámci správnou právní normu, přitom se nedopustil ani žádného výkladového či procedurálního pochybení, které by mohlo atakovat zákonnost napadeného rozhodnutí. V žádném ze žalobních bodů tedy žaloba není důvodná. Vzhledem k tomu, že soud nezjistil ani žádnou vadu, k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, byla žaloba jako nedůvodná podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnuta.

VI. Náklady řízení

O nákladech řízení účastníků zdejší soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl ve věci úspěšný, a proto mu nenáleží právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšným byl žalovaný, tomu však podle obsahu soudního spisu nevznikly v řízení o žalobě žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Proto soud rozhodl, že žalovanému se náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 10. 7. 2014

Za správnost vyhotovení:
Romana Lipovská

David Raus, v.r.
předseda senátu